

Lärarhandledning till naturpunkt BETESMARKEN

Lämplig utrustning

- **Litteratur:** Till exempel *Vad jag finner på åker och äng*, *Fältflora*
- **Materiel:** Planteringsspadar, lupp, hink, 4 pinnar/grupp, plastskedar, plastburkar, måttband.

Arbetsmaterial: Uppgiftsblad och faktaskyltar kan man hitta på <http://www.helsingborg.se/startside/uppleva-och-gora/friluftsliv-och-motion/naturomrade/naturpunkter/>

Tidsåtgång: 2-3 timmar plus eventuellt efterarbete i skolan.

Så här kan man lägga upp arbetet vid Naturpunkten

Utgå från uppgiftsbladet till BETESMARKEN. Detta är indelat i fyra delar: Mångfald, Anpassning, Kretslopp och Utveckling.

Arbeta med en del i taget och besvara frågorna genom att undersöka naturen och studera faktatavlorna på Naturpunkten (samma som faktabladen).

Vid Naturpunkten finns ett antal inhägnade betesmarker. Här betar olika djur vid olika tidpunkter om året. En uppgift är att kunna ta reda på vilka djur som betat här. I anslutning till hagarna kan eleverna undersöka likartad natur som ej har betats. På så vis kan man göra en jämförelse.

Eleverna kan med fördel arbeta i smågrupper.

Praktiskt utförande

Mångfald: Undersökningen av växterna på den betade och obetade marken utförs i ett antal små rutor med en meters sida. Gruppen väljer ut rutorna slumpvis genom att "kasta en pinne över axeln". Där pinnen landar blir ett hörn i rutan de öriga hörnen mäts ut och markeras med pinnar.

Eleverna ska nu beräkna hur många arter det finns i varje ruta. Detta kan göras genom att alla elever i gruppen plockar varsitt exemplar av alla de arter de hittar i rutan. Gemensamt sorterar sedan gruppen växterna i olika högar. Antalet högar är då lika med antalet arter och blir ett mått på hur stor mångfalden är.

Eleverna kan sedan bestämma vilka arter de har hittat men det är inte nödvändigt för denna uppgift.

Vissa växter är anpassade för att klara bete. Till exempel har gräs en låg tillväxtpunkt och en del växter sprider sig med rotutlöpare.

Anpassning: Eleverna fortsätter att studera rutorna i beteshagen. De tittar nu efter om det finns växter som djuren inte ätit på. Gå även runt i betesmarken och se vilka andra växter i hagen som inte är betade. Titta även på buskar och träd.

Titta på hur djuren i hagen gör när de betar. Läs på skylt 4 under rubriken Betesdjur om olika djurs sätt att beta. Nu kan eleverna försöka lista ut vilka djur som har betat vid Naturpunkten.

Kretslopp: För att lösa uppgiften om vad som lever i en komocka vid olika tidpunkter gör man följande. Leta upp tre komockor som verkar vara olika gamla. Med hjälp av en spade kan man vända på mockan och peta i den för att se vad det är för djur som finns där. Ett annat sätt är att fylla en hink med vatten och lägga komockan i denna. Då kryper djuren ut och kan fångas upp på vattenytan. Kontakta Miljöverkstaden om ni behöver vatten. Ta reda på mer om kretsloppet i komockan genom att studera skylt 5 "Livet i en komocka". Uppgiften kan sedan sammanställas genom att eleverna ritat och beskriver en näringskedja i komockan.

Utveckling: Denna uppgift kan man arbeta med på Naturpunkten med hjälp av faktaskyltarna: skylt 2 "Nya odlingsmetoder förändrar landskapet", skylt 4 "Restaurering" och skylt 5 "Hot". Det går också bra att göra uppgiften i skolan med motsvarande faktablad, hämtade från Helsingborgs hemsida. Uppgiften kan fungera som en utvärdering av betet på betesmarken och hur det påverkar mångfalden.

